

बृहन्मुंबई महानगरपालिका - शिक्षण विभाग

क्रमांक :- इओएम/ओडी/ १२

दिनांक :- १८ एप्रिल २०१९

परिपत्रक

प्रशासकीय अधिकारी (शाळा) सर्व विभाग
मुख्याध्यापक, सर्व महापालिका शाळा/खाजगी अनुदानित शाळा
सर्व नियुक्त महिला संस्था/महिला बचत गट

विषय :- शालेय पोषण आहार योजना आणि राष्ट्रीय शालेय मध्यान्ह भोजन कार्यक्रम
या योजनांतर्गत सुधारित दर लागू करणेबाबत.

संदर्भ :- शासन निर्णय क्र.शापोआ २०१०/प्र.क्र.१८/प्राशि ४, मंत्रालय,
दिनांक २ फेब्रुवारी, २०१९.

शालेय पोषण आहार आणि राष्ट्रीय मध्यान्ह भोजन योजना कार्यक्रम या केंद्र शासन पुरस्कृत योजनांतर्गत बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील महापालिका प्राथमिक/माध्यमिक, खाजगी अनुदान प्राप्त प्राथमिक/माध्यमिक शाळांमधील इयत्ता १ ली ते ८ वी मधील विद्यार्थ्यांना शिजविलेल्या आहाराचे वितरण करण्यात येत आहे.

सद्या उपरोक्त योजनांतर्गत शाळेतील विद्यार्थ्यांना आहाराचे वितरण करणाऱ्या संस्थांना अन्न शिजवून देणे यासाठी इयत्ता १ ली ते ५ वी करिता रु.१.८३/- (एक रुपया त्र्यांशे पैसे) व इयत्ता ६ वी ते ८ वी करिता रु.२.६०/- (दोन रुपये साठ पैसे) या दराने अनुदान देण्यात येत आहे. उपरोक्त शासन निर्णय क्रमांक क्र.शापोआ २०१०/प्र.क्र.१८/प्राशि ४, दि.२ फेब्रुवारी, २०१९ अन्वये अन्न शिजवून देण्याच्या प्रचलित दरामध्ये वाढ करण्यात आलेली आहे. सदरची दरवाढ दिनांक २ फेब्रुवारी २०१९ पासून करण्यात आलेली आहे व ती वाढ पुढील प्रमाणे आहे.

लाभार्थी गट	प्रचलित दर	सुधारित दर
प्राथमिक (१ ली ते ५ वी)	रु.१.८३/-	रु.२.६०/-
उच्च प्राथमिक (६ वी ते ८ वी)	रु.२.६०/-	रु.३.८५/-

तसेच उपरोक्त योजनांतर्गत विद्यार्थ्यांना देण्यात येणाऱ्या पाककृतीमध्ये देखिल बदल करण्यात आलेला आहे. या योजनांतर्गत विद्यार्थ्यांना द्यावयाची पाककृती सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट 'अ' प्रमाणे विहित करण्यात येत आहे. परिशिष्ट 'अ' मधील पाककृतीतील आहाराबरोबर इडली सांबर, मसाला इडली सांबर (सर्व डाळी वापरून) या पाककृती देता येतील. सदर इडली सांबर आणि मसाला इडली सांबर यामध्ये प्राथमिक गटासाठी (१ ली ते ५ वी) ४५० उष्मांक आणि १२ ग्रॅम प्रथिने तसेच उच्च प्राथमिक गटासाठी (६ वी ते ८ वी) ७०० उष्मांक आणि २० ग्रॅम प्रथिने एवढी पोषण मुल्ये असणे आवश्यक आहे. त्याचप्रमाणे सांबर या पदार्थांमध्ये आवश्यक भाजीपाल्याचा समावेश करणे आवश्यक राहिल. त्याचप्रमाणे आठवड्यातून दर बुधवार या दिवशी विद्यार्थ्यांना पुरक आहार (उदा.फळे, सोयाबिस्कट, दूध, चिककी, राजगीरा लाडू, गुळ, शेंगदाणे, बेदाने, चुरमुरे इ.) देण्यात यावा. बुधवार या दिवशी सुट्टी असल्यास पुढील दिवशी म्हणजे गुरुवार किंवा शुक्रवार या दिवशी पुरक आहाराचे शालेय पोषण आहाराबरोबर वाटप करण्यात यावे. सदर पाककृतीप्रमाणे विद्यार्थ्यांना आहाराचे वितरण जून २०१९ मध्ये सुरु होणाऱ्या नविन शैक्षणिक वर्षापासून करण्यात यावे.

शिक्षण अधिकारी

मत माहिती आणि कार्यवाहीकरिता :-

परिशिष्ट - अ

शासन निर्णय क्रमांक शापोआ २०१०/प्र.क्र.१८/प्राशि-४, दिनांक २.२.२०११ मधील परिशिष्ट शालेय पोषण आहार योजने अंतर्गत द्यावयाच्या पाककृतीचा तपशिल

१) डाळ तांदूळाची खिचडी/मसाले भात/पुलाव
इ. १ ली ते ५ वी साठी

खाद्य पदार्थाचे नाव	वजन (ग्रॅम)
तांदूळ	१००
मुगडाळ	२०
तेल (सोयाबीन) (अॅगमार्क)	५
हळद, मीठ, तिखट, मसाला, जिरे, मोहरी, खोबरे, शेंगदाणा, कांदा, लसूण इ.	आवश्यकतेनुसार चवीप्रमाणे (सर्वसाधारणपणे २ ते ५ ग्रॅम एकूण)
भाजीपाला - पालक, मेथी, टोमॅटो, बटाटे, हिरवा वाटाणा, गेवडा, तोंडले, गाजर, फ्लॉवर इ.पैकी तसेच स्थानिक उपलब्धतेनुसार योग्य त्या भाजीपाल्याचा समावेश करण्यात यावा.	५० ग्रॅम
(शिजविलेल्या अन्नाचे वजन साधारणतः २५० ते २७५ ग्रॅम एवढे राहिल. तसेच त्यामध्ये ४५० उष्मांक आणि १२ ग्रॅम प्रथिने यापेक्षा जास्त पोषण मुल्ये राहतील.	

डाळ तांदूळाची खिचडी/मसाले भात/पुलाव
इ. ६ वी ते ८ वी साठी

खाद्य पदार्थाचे नाव	वजन (ग्रॅम)
तांदूळ	१५०
मुगडाळ	३०
तेल (सोयाबीन) (अॅगमार्क)	७.५
हळद, मीठ, तिखट, मसाला, जिरे, मोहरी, खोबरे, शेंगदाणा, कांदा, लसूण इ.	आवश्यकतेनुसार चवीप्रमाणे (सर्वसाधारणपणे ३ ते ७ ग्रॅम एकूण)
भाजीपाला - पालक, मेथी, टोमॅटो, बटाटे, हिरवा वाटाणा, गेवडा, तोंडले, गाजर, फ्लॉवर इ.पैकी तसेच स्थानिक उपलब्धतेनुसार योग्य त्या भाजीपाल्याचा समावेश करण्यात यावा.	७५ ग्रॅम
(शिजविलेल्या अन्नाचे वजन साधारणतः ३७५ ते ४०० ग्रॅम एवढे राहिल. तसेच त्यामध्ये ७०० उष्मांक आणि २० ग्रॅम प्रथिने यापेक्षा जास्त पोषण मुल्ये राहतील.	

टिप :- दर बुधवारी शालेय पोषण आहाराबरोबर विद्यार्थ्यांना पुरक आहार देण्यात यावा.

शिक्षणाधिकारी

४) गोड भात

इ. १ ली ते ५ वी साठी

खाद्य पदार्थांचे नाव	वजन (ग्रॅम)
तांदूळ	१५०
मुगडाळ/ मसूरडाळ	२०
तेल (सोयाबीन) (ॲगमार्क)	५
साखर/गुळ	२०

(शिजविलेल्या अन्नाचे वजन साधारणतः २५० ते २७५ ग्रॅम एवढे राहिल. तसेच त्यामध्ये ४५० उष्मांक आणि १२ ग्रॅम प्रथिने यापेक्षा जास्त पोषण मुल्ये राहतील.)

इ. ६ वी ते ८ वी साठी

खाद्य पदार्थांचे नाव	वजन (ग्रॅम)
तांदूळ	१५०
मुगडाळ/ मसूरडाळ	३०
तेल (सोयाबीन) (ॲगमार्क)	७.५
साखर / गुळ	२०

(शिजविलेल्या अन्नाचे वजन साधारणतः ३७५ ते ४०० ग्रॅम एवढे राहिल. तसेच त्यामध्ये ७०० उष्मांक आणि २० ग्रॅम प्रथिने यापेक्षा जास्त पोषण मुल्ये राहतील.)

टिप :- दर बुधवारी शालेय पोषण आहाराबरोबर विद्यार्थ्यांना पुरक आहार देण्यात यावा.

शिक्षणाधिकारी